

Møde i Uddannelsesudvalget – Læreruddannelsen i VIA

Mødested

Langsøskolen
Hejrevej 25, 8600 Silkeborg
Ved hovedindgangen.

Mødetidspunkt

8. december 2022
Kl. 14.00-16.30

Meet the world
VIA University College

DAGSORDEN

Mødeleder:

Stefan Møller Christiansen

Referent:

Henning Westphael

Dato: 28-11-2022

J.nr.: D22-8048495

Ref.: HEWE

1/7

Deltagere

Børn & unge-chef Stefan Møller Christiansen, Aarhus Kommune
Skolechef Thomas Born Smidt, Silkeborg Kommune
Rektor Lene Klemensen Gade, Viborg Gymnasium
Rektor Peter Damgaard Lunde, Holstebro Gymnasium og HF
Viceleder for forskning Dr. Phil. Christian Christrup Kjeldsen, Institut for Uddannelse og Pædagogik, Aarhus Universitet
Professor Nikolaj Elf, Institut for Kulturvidenskaber, Syddansk Universitet
Viceskoleleder Irina Frello Hansen, Aarhus Skolelederforeningen
Skoleleder Kristian Dissing Olesen, Vestre Skole i Silkeborg.
Skole- & rådgivningschef Peter Fogde Mikkelsen, Børn & Unge, Holstebro Kommune
Lærer Frederik Røgen Noesgaard, Danmarks Lærerforening
Næstformand Søren H. Hansen, Aarhus Lærerforening
Underviser Tina Kjær, Læreruddannelsen Skive
Underviser Michael Vogt, Læreruddannelsen Aarhus
Studerende Pernille Thougaard Paulsen, Læreruddannelsen Silkeborg
Studerende Charlotte Bundgaard, Læreruddannelsen Skive
Studerende Lærke Gylding Geertsen, Læreruddannelsen & hf Nørre Nisum
Studerende Anne Pilgaard, Læreruddannelsen Aarhus
Uddannelsesleder Svend Thorhauge, Læreruddannelsen Aarhus
Uddannelsesleder Lars Ustrup, Læreruddannelsen Silkeborg
Uddannelsesleder Majbritt Breum Nielsen, Læreruddannelsen og hf Nørre Nisum
Uddannelsesleder Anna Marie Hangaard Jensen, Læreruddannelsen Skive
Uddannelseschef Torben Kirkegaard, EVU
Forskningschef Andreas Rasch-Christensen, FoU

Uddannelsesdekan Elsebeth Jensen, Læreruddannelsen VIA
Konsulent Henning Westphael

Afbud

Irina Frello Hansen, Lene Klemensen Gade, Svend Thorhauge, Anne Pilegaard, Elsebeth Jensen samt Søren Hestehaven og Kristian Dissing Olesen

Gæster

Anja Madsen Kvols (AMKV) fra Læreruddannelsen i Silkeborg
Allan Poulsen, Praktikkoordinator på Resenbro Skole

Dagsorden

1. Velkomst (5 min)
2. Rundvisning på Langsøskolen (20 min)
3. Godkendelse af dagsorden og opfølgning på referat (10 min)
4. Oplæg fra Keld Vestergaard om Langsøskolens deltagelse i praktiksamarbejde med læreruddannelsen (15 min)
5. Oplæg fra Anja Madsen Kvols om praktiksamarbejdet som det tænkes på Læreruddannelsen i Silkeborg (15 min)
6. Oplæg fra Allan Poulsen om udstrakt praktik set fra Resenbro Skole. (15 min)
7. Korte bidrag fra andre af udvalgets medlemmer og en fælles drøftelse: overvejelser om muligheder og udfordringer set fra de øvrige læreruddannelser i Skive, Aarhus, Nr. Nissum, Holstebro og samarbejdskommuner? (45 min)
8. Internt i uddannelsesudvalget (10 min)
9. Evt. (5 min)

14.00-14.05

Punkt 1 – Velkomst og præsentation

Sagsansvarlig: STMC

Journalnr.:

Bilag

Sagsfremstilling

Vi hilser lige på hinanden inden vi får en rundvisning på skolen.

Indstilling

Referat

Efter en kort præsentationsrunde fik vi en rundvisning på Langsøskolen af Skoleleder Keld Vestergaard med fokus på en præsentation af tankerne bag inklusionscenteret, der rummer ca. 130 af skolens 450 elever.

14.05-14.25

Punkt 2 – Rundvisning på Langsøskolen

Sagsansvarlig: Keld Vestergaard

Journalnr.:

Bilag

Sagsfremstilling

Skoleleder Keld Vestergaard vil tage os på en rundtur på Langsøskolen og fortælle om de grundlæggende pædagogiske intentioner og værdier for skolen.

Indstilling

Referat

14.25-14.35

Punkt 3 - Godkendelse af dagsorden og opfølgning på referat.

Sagsansvarlig: STMC

Journalnr.:

Bilag

Referatet uddannelsesudvalgsmøde 290922

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsorden og opfølgning på referatet fra d. 29. september 2022

Indstilling

Referat

Dagsorden og seneste referat blev godkendt.

14.35-14.50

Punkt 4 –Langsøskolens deltagelse i praktiksamarbejde med læreruddannelsen

Sagsansvarlig: Keld Vestergaard

Journalnr.:

Bilag

Sagsfremstilling

Skoleleder Keld Vestergaard vil fortælle om samarbejdet med Læreruddannelsen i Silkeborg og om de studerendes overtagelse af skolen i uge 43.

Indstilling

Referat

Se medsendte slides fra præsentationen. Keld Vestergaard gennemgik intentionerne bag samarbejdet med Læreruddannelsen i Silkeborg om en to dages skoleovertagelse, hvor alt personale i grundskoleafdelingen på nær en sekretær, en fra ledelsen og to AKT - lærere tager på kursus på læreruddannelsen og hvor 3. årgang fra Læreruddannelsen i Silkeborg overtager undervisningen i grundskolen. På tilsvarende vis deltager to andre skoler også i denne skoleovertagelse (Gødvad og Engesvang skolerne) kaldet uge 43-samarbejdet. Forud for selve skoleovertagelsen er alle studerende i grupper blevet parret med et lærerteam om undervisningen i en klasse. Det ses som en win-win situation, da skolen får mulighed for at arbejde med hele personalegruppen og de studerende få en ekstra mulighed for at få praksiserfaring udenfor praktikken. Dette ses som noget andet end praktik, da de studerende er alene på skolen, det er en bedømmelsesfri ramme og de studerende skal efterfølgende behandle arbejdet teoretisk på uddannelsen i form af et studieprodukt knyttet til faget specialpædagogik. Lærerne oplever ikke, at de efterfølgende skal "samle" noget op på klassen i forbindelse med de to dage. Hvis der er problemer håndteres det af de studerende i samarbejde med de to AKT-lærere. Eleverne synes som oftest, der er godt og spændende med de alternative dage.

14.50-15.05

Punkt 5 – Praktiksamarbejdet som det tænkes på Læreruddannelsen i Silkeborg

Sagsansvarlig: AMKV

Journalnr.:

Bilag

Sagsfremstilling

Pædagogisk leder Anja Madsen Kvols vil fortælle om tankerne bag det særligt praktiksamarbejde, der de sidste tre år har været mellem Læreruddannelsen i Silkeborg og praktikskolerne

Indstilling

Referat

Se også vedlagte slides.

I den eksisterende læreruddannelse er der meget af praktikken, der er i drift. Så derfor var fokus i oplægget hvordan der er arbejdet med at udvikle praktikken og de studerendes samarbejde med praksis. Samarbejdet med de tre skoler i uge 43 er et eksempel og et andet eksempel er udstrakt praktik, som man har udviklet på over flere år. Det seneste år har udviklingsarbejdet været med afsæt i begrundede forventninger om hvordan praktikken i LU23 kommer til at se ud, her under at: Praktikken integreres i alle fag. Der skal være progression og sammenhæng her over årene. Der skal være nye praktikformer herunder udstrakt praktik.

Den grundlæggende tilgang på Læreruddannelsen i Silkeborg til at udvikle hele praksisfeltet har været en eksperimenterende tilgang, hvor enkelte nye elementer er prøvet af på måske et eller to hold og med erfaringer fra det et nyt forsøg med måske et eller to hold flere frem i mod det så efterfølgende kan udbredes til en hel årgang. Men et arbejde som dette kan ikke foregå uden et samarbejde med skolerne. Samarbejdet med skolerne er vigtigt og til tider også svært. For man skal hele tiden sikre sig, at de ting man foreslår kan realiseres i mødet med skolernes daglige praksis. Derfor bliver partnerskabet vigtigt at udvikle hele tiden. Man kan se det som et gensidigt kulturarbejde. Man skaber møder der rummer interaktioner og disse kan måske skabe relationer, der sidenhen kan danne basis for videre samarbejde

15.05-15.20

Punkt 6 – Udstrakt praktik set fra Resenbro Skole

Sagsansvarlig: Allan Poulsen

Journalnr.:

Bilag

Sagsfremstilling

Praktikkoordinator Allan Poulsen fra Resenbro Skole vil fortælle om deres arbejde med den udstrakte praktik som meduddanner af lærerstuderende.

Indstilling

Referat

Se vedhæftede slides.

På Resenbro Skole har de arbejde med udstrakt praktik i flere år og de ser flere gode argumenter for det: de studerende har en kontinuerlig relation til skolen og deres elever, der er større mulighed for at kunne deltage i de omkringlæggende arrangementer som fx Skole-hjemsamtaler. På Resenbro Skole har de arbejdet med, at de studerende skulle tage en kort faglig samtale med hver elev forud for skole-hjemsamtalerne således, at de havde lidt at bidrage med til selve samtalen og så de ikke kun observerede. På den anden side er der udfordringer med at få fagene i skolen til at passe med de fag de studerende har valgt som undervisningsfag.

Det er ikke sikkert, at man lige har engelsk eller matematik de dage de studerende er ude på skolen.

Generelt med den nye LU23, hvor skolen som meduddanner bliver accentueret, er der en stor udfordring med at få praktikskolerne til at gribe og integrere praktikken med deres anden kerneopgave. Det er en svær prioritering mellem undervisning og uddannelse og arbejdet med at prioritere og integrere de to er en central opgave for både skoleledelse og forvaltning.

15.20-15.30: Pause

15.30-16.15

Punkt 7 – Korte bidrag fra andre af udvalgets medlemmer og en fælles drøftelse: overvejelser om muligheder og udfordringer set fra de øvrige læreruddannelser i Skive, Aarhus, Nr. Nisum, Holstebro og samarbejdskommuner?

Sagsansvarlig: STMC

Journalnr.:

Bilag

Sagsfremstilling

Praktikken og udvidet praksissamarbejde har været en fokus i flere år for kommuner og læreruddannelsen her i regionen. Med den nye læreruddannelse i 2023 er der sat yderligere fokus på dette arbejde gennem ønsket om en udstrakt praktik på de første år af uddannelsen, praktik på alle fire år af uddannelsen, italesættelse af skolerne som meduddanner, praktikken integreret i læreruddannelsens fag, tanker om uddannelsesskoler mv.

Indstilling

Udvalgets medlemmer præsenterer tanker om praktikken på den nye læreruddannelse fra hver deres perspektiv. Målet er at få så mange forskellige perspektiver tilbage til læreruddannelsen for at styrke det videre arbejde med den kommende læreruddannelse.

Referat

Stefan Møller Christiansen: med den nye LU23, hvor der er 10 ECTS mere praktik vil det kunne give udfordringer med at rumme de ekstra studerende og helt gå ind i meduddanner rollen.

Lars Ustrup: Vi kommer til at skulle lave nye partnerskabsaftaler også med inddragelse af forvaltningen. De bliver vigtige, hvis man vil sikre at skolerne også går ind i arbejdet og har mulighed for at gå ind i det.

Thomas Born Smidt: Det er sådan at de eksempler vi har hørt her i dag fra skoler i Silkeborg kommune er forvaltningen ikke ind over. Jeg kendte ikke til dem før i dag. Vi må ikke miste den agilitet, som vi ser i de eksempler og der kan forvaltningen godt være lidt tung af danse med. Så der kan være ting, hvor forvaltningen med fordel kan holdes udenfor.

Peter Damgaard Lunde: Det er vigtigt med samarbejde på alle niveauer også med forvaltningen. Fx i arbejdet med at få praktikvejledere på alle skoler.

Torben Kirkegaard: Praktikkoordinator er generelt underprioriteret som efteruddannelse. Det kan tages som et Pd-modul og nogle steder bliver der lavet enkelte kursusudbud rettet imod praktiklærere.

Svend Thorhauge: Det er en spændende opgave, som er kompleks. Vi kommer sikkert også til at brænde nældeerne undervejs. Vi skal blive bedre til samarbejdet undervejs og efter. Vi ved, at vi uddanner lærere og så efter 2 til 3 år i praksis bliver de skolelærere. Vi er udfordret i Århus. Vi har 500 studerende pr. årgang i København har de 650, men deres udbud af skoler er meget større. I Østjylland bliver til, at alle skoler er uddannelsesskoler. Vi skal have et samarbejde omkring at drive praktikken. Vi skal have et fælles sprog, fælles strukturere, så de studerende kan skabe sammenhænge.

Andreas Rasch-Christensen: Der er udfordringer med mere praktik og måske skal der arbejdes med nye former af praksis også på læreruddannelsen. Fokus må være at støtte samspillet mellem campus og skolen.

Svend Thorhauge: Vi skal have teori og praksis begge steder. Det må for guds skyld ikke blive som på universitetet, så det bliver teori på campus og empiri, der indsamles på skolen. Vi skal have mere praksis på campus og måske mere teori i praksis. Vi skal have trykke øvebaner på campus og på skolen.

Keld Vestergaard: Vi skal have mere praktik. Det er ok, men hvad er det vi skal bruge de nye muligheder til?

Lærke Gylding Geertsen: Der er meget der skal falde på plads organisatorisk, når vi skal ud i praktik i vores undervisningsfag. Men der er også andre fag, vi kan komme til at undervise i, når vi kommer ud på skolerne

som lærere. Kunne man tænke sig, at det ikke gjorde noget, at vi kommer ud i flere fag også dem vi ikke har som undervisningsfag.

Svend Thorhauge: Det er vi meget med på. Særligt i den første praktik. Der skal man ud og mærke skolen uagtet hvilke fag man møder i forhold til de fag man har på campus.

Stefan Møller Christiansen: Vi har i samarbejde med DLF lavet et projekt kaldet fundamentet til dit lærerliv (se her: <https://aalf.dk/arbejdsliv/mit-job/fundament-til-dit-laererliv>) hvor vi prøver at gentænke overgangen fra læreruddannelsen ud i arbejdet som lærer. Men vi skal også kikke på, at godt nok kommer der 85 millioner kroner til kommunerne ekstra til praktikken fra 2024, men fordelt på 98 kommuner, så er det ikke så meget. Det er en del logistik - rent lavpraktisk og vi samarbejder om forskellige arbejds pakker med afsæt i forliget og har sat folk på dem. I forhold til praktikvejledere så er jeg enig, men økonomien..

Anja Madsen-Kvols: Det er noget med ordene "praktik i sig fag" måske skal vi til at tale om "praktik med sit fag". Det er ikke formen for formens skyld. Vi eksperimenterer i øjeblikket med, hvordan vi får de studerendes erfaringer hjem igen fra praktikken. Det er det seneste projekt vi arbejder på.

Majbritt Breum Nielsen: Vi skal også huske på vi er i år 0. Måske er målet at vi har udstrakt praktik over hele første studieår, men det er på sigt. Det må komme. Vi udvikler langsomt, så vi kan få skolerne med undervejs. Fx kan vi ikke lave udstrakt praktik på vores netbaserede uddannelse, fordi vi har praktikskoler over hele regionen. Men vi kan omvendt mærke, at der begynder at komme ønsker fra flere skoler om at arbejde på den måde. Vi skal fortsat være i proces og udvikle samarbejdet med skolerne.

Anna Marie Hangaard Jensen: I Skive har kommunerne i fællesskab valgt at finansiere to ekstra uges praktik på første årgang. Det er kommet i stand gennem studierådet, hvor de fire skolechefer sidder, hvilket er en stor styrke. Det giver os muligheder for at lave direkte aftaler som denne. Så vi skal ikke undervurdere de eksisterende fora også lokalt både studierådet og kontaktskolerne. Vi kan arbejde på tilsvarende vis med efter-videreuddannelsen, så vi får flere skoler i superligaen. For der er ingen tvivl om, at de også har set en nødvendighed i at kunne rekruttere de færdige lærere.

Tina Kjær: Det er spændende med også svært. Lærer, skoleledere og praktikkoordinatorer skal bidrage til at kvalificere de studerendes uddannelse. Men de skal også inddrage mig og italesætte deres forventninger til, hvad jeg kan bidrage med. Så det ikke kun er dem, der skal drive den praktiske del af uddannelsen.

Allan Poulsen: Det er svært, for hvem har ejerskab til de studerendes uddannelse?

Stefan Møller Christiansen: Vi skal ikke lade os kyse af, at det er en stor og svær opgave. Vi er sammen om skolen og vi er sammen om læreruddannelsen. Kunne vi udvikle på begge ting sammen?

Anja Madsen-Kvols: Vi er nødt til at acceptere vi først kommer igennem over tid og ikke i morgen. Det gør måske at vi tør gå i gang overhovedet.

Anna Marie Hangaard Jensen: vi må heller ikke glemme de to ret væsentlige elementer: førsteårsprøven og professionsprøven, hvor de studerende skal udprøves i relation til praktikken.

Stefan Møller Christiansen: Er der nogle indspark til, hvad vi kan gøre her i uddannelsesudvalget?

Svend Thorhauge: Det er vigtigt at vi har et åbent og ærligt sparringsrum, hvor vi kan få de mange forskellige perspektiver. Det gør, at der kan dukke ting op, som peger i retningen af, at sådan gør vi her i Midtjylland.

Andreas Rasch-Christensen: Vi kan have en ambition om, at den bedste praktik nationalt finder man her i Midtjylland. Vi kan arbejde med at identificere de gode eksempler og prototyper, som vi kan løfte op nationalt og dermed også skabe indflydelse på den nationale udvikling af læreruddannelsen.

Frederik Røgen Noesgaard: Der er store variationer hen over regionen. Vi hører at der er udfordringer med at finde praktikskoler i Østjylland. Hos os i Ringkøbing-Skjern har vi det modsatte problem. Der er ikke nogen, der vil ud og i praktik hos os og vi kæmper med at få færdiguddannede lærere til vores ubesatte stillinger. Så der er helt sikkert udfordringer, som vi skal arbejde med i fællesskab.

Stefan Møller Christiansen: Er der flere, der har noget at tilføje til dette punkt? - Så vil jeg sige tak for en god drøftelse.

Punkt 8 – Internt i uddannelsesudvalget

Sagsansvarlig: STMC/HEWE

Journalnr.:

Bilag

Forretningsorden uddannelsesudvalget LU december 2022

Sagsfremstilling

Forretningsordenen skal kort drøftes og godkendes. I forhold til den tidligere forretningsorden, der var med ud til septembermødet, er medlemmet fra Region Midt skrevet ud, da de ikke ønsker at have en repræsentant i uddannelsesudvalget for læreruddannelsen. Efter henvendelse fra De frie grundskoler er det blevet besluttet, at de får en plads fra og med starten af denne periode.

Der ud over præsenteres et forslag til årshjul 2023. Er der forslag til temaer vi skal tage op?

Indstilling

Det indstilles forretningsordenen godkendes.

Referat

Forretningsordenen er godkendt.

Årshjulet eftersendes med referatet inkluderende følgende yderligere forslag til temaer for møderne i 2023:

- Inklusion.
- Efter-videreuddannelse i regionen, hvordan kan vi løfte den?
- Samarbejdet omkring FoU. Hvordan inddrager vi skolerne i forskningen? Eksempelvis idet naturfaglig forsknings - og udviklingsprojekt NAFA. (Se mere her: <https://nafa.nu/om-nafa/>)
- Rekruttering og fastholdelse af lærere i regionen. Det kunne være i forlængelse af konferencen 16. november om bæredygtige lærerstartsordninger. (Se materiale her: <https://www.dlf.org/nyheder/2022/oktober/kom-til-konference-om-baeredygtige-laererstartsordninger>)

Der er fx en pointe i at huske på, at de studerende kommer ud med noget nyt som nyuddannede. Man kunne fx som skoleleder spørge, hvad de skrev deres bacheloropgave i.

Punkt 9 – Evt.

Sagsansvarlig: STCM

Journalnr.:

Bilag

Sagsfremstilling

Indstilling

Referat.

Intet til eventuelt.